Krupobití v Čechách.

Praha, 28. července.

Z Lipnice u Světlé nad Sázavou. Ve zdejším kraji postiženy byly nedělním krupobitím dne 19. t. m. obce: Lipnice, Vilimovec, Vitonín, Volichov, Bratronov, Kojkovice, Kojkovičky, Kejzlice, Budikov, Dobrá Voda, Bejčkov, Meziklasy, Řečice, Dolní Město, Křepiny, Záběhlice. Z majetníků usedlostí i pachtýřů málo který jest pojištěn; na Lipnici samé, která čítá as 260 čísel, jest celkem jen as 12 pojistek. Lid zdejší volá po pomoci, které v plné míře by se mu mělo dostati.

Ze Lhoty u Bystřice nad Pernštýnem na Moravě. Ničivým krupobitím postižena byla naše obec v neděli 19. t. m. o 10. hod. večer. Po dusném denním vedru zatáhla se večer na západním obzoru obloha mrakem. Blesk stíhal blesk, i byla krajina v pozdním večeru v pravdě více v příšerném osvětlení nežli ve tmě. Hrom zahučel jen pořídku a spíše v dáli než na blízku. K 10. hod. již ani nehřmělo. Za to bylo noční ticho náhle přerušeno jednotlivými údery krup a hned v zápětí sypalo se strašné krupobití bez deště a hřmění. Deset minut dunčla země pod padající zkázou, avšak krátká ta chvíle stačila k úplnému zničení před tím tak krásné úrody. Rozbito je na polích všecko a nadobro.

Z Češtic u Volyně. Děsná živelní pohroma, jež řádila v neděli 19. t. m., neušetřila ani naši obec. O 7. hod. odp. strhla se velká vichřice, která však v malé chvilce opět se uklidnila; obloha se pak vyjasnila, i neměl nikdo ani zdání, že by nějaká bouře přišla. Ale o 8. hod. přihnaly se ohnivé mraky, v malé chvilce proměnil se den ve tmu a začaly se sypat kusy ledu jako lidská pěst, ano i větší. Za několik minut bylo dílo zkázy dovršeno. Jaký dojem hrůzy krupobití činilo, nelze vypsati ani vysloviti. Lid v zoufalství křičel o pomoc. Tato děsná chvíle trvala jen asi 7 min., ale stačila, aby vše v polích bylo zničeno. I lidské životy padly za oběť této pohromě. V nedaleké obci Chvalsovicích byl utlučen ledem 19letý hoch a mnoho lidí a dětí bylo do krve poraněno. V okolí bylo mnoho hus a ovcí pobito. Není zde pamětníka takové hrůzy. Není slyšeti než samý pláč a nářek, neboť není jediného rolníka, který by byl pojištěn. Z polí teď rolník nesebere ani potřebného semene, a co bude míti na chleba a z čeho zaplatí úroky, daně a čeládku? To jej žene zrovna v zoufalství. Pomoc rychlá jest nanejvýš nutna.

Z Piště, Blažejovic a okolí. Také naše obce stiženy byly i s okolím v neděli 19. t. m. krutou bouří, kteráž v krátké době vše úplně zničila a jen bídu nezměrnou i hluboký bol nešťastným obyvatelům zde zanechala. K 7. hodině večerní počal foukati studený vítr, víc a více se vzmáhal a kotouče prachu unášel, a současně čím dál tím více přibývalo tmy. Z dáli ozývalo se temné hučení bouřky, kteráž s rychlostí nemalou k nám se blížila, až náhle počaly sypati se kroupy jako vlaské ořechy i kusy ledu tak hustě, že ve chvíli zničily vše na polích, v sadech i lesích. Byl hrozný rachot lámajících se větví a celých stromů, jakož i třeskot létajících tašek se střech. I několik hospodářských stavení a stodol bylo rozvaleno, a též hospodářské stroje a vozy, jakož i jiné nářadí značně poškozeno. V pondělí časně s rána chodili nešťastní a opravdu politování hodní obyvatelé do polí, aby shlédli děsné následky kruté bouře, a tu hlasitý pláč ozýval se na všech stranách a každý volal s rukama k nebesům sepjatýma: "Pane, zachovej nás i děti naše, ať hladem nezhyneme!" Poněvadž v chudičké krajině zdejší není zcela žádného výdělku a každý pouze na ten kousek půdy své, kterouž v potu tváří zdělává, jedině odkázán jest, potřebí tím více pomoci! Rychlá pomoc jest pomocí dvojnásobnou. Za každý sebe menší milodar volají ubozí poškození: "Zaplať pán bůh". Pohroma stihla ještě Zahrádku, Sněť, Šetějovice, Vitonice, Hořice, Rapotice, Ježov, Vranici, Vojslavice, Senožaty a mn. j. Kdo by ve prospěch zdejších nešťastných něco darovati chtěl, nechť zašle to laskavě p. Leopoldu Němečkovi, řídícímu učiteli v Pišti (p. Zahrádka u Ledče.)

Ze Sušice. V největší sklíčenosti sděluji Vám zprávu o strašné katastrofě živelní, která stihla nešťastné město naše a jeho okolí v neděli, dne 19. července o 7. hod. odp. Není pamětníků tak děsného krupobití. Překrásná a mnohoslibná úroda letošní během několika minut zničena byla nadobro! Však to také byly kroupy neobyčejné! Řeknu-li, že padaly kusy ledu jako pěst' zletilého muže veliké, pranic nepřeháním. Atyto kusy ledu i 37 dekagramů těžké, byly ostnaté! Nedivno tedy, že veškeré obilí, brambory, ovoce, školky a zeleninu úplně zmařily a do země zdupaly, okna (přes 20.000 tabulí) rozbily, střechy taškami i šindelem kryté roztloukly, stromy polámaly, ano z kořene vyvrátily. Ubozí, více než ze dvou třetin vůbec nepojištění majitelé jsou žebráci! Jsouť to vesměs lidé nemajetní, jejichž jedinou výživou je výtěžek z několika málo strychů polí. Okamžitá pomoc je nezbytná! S velikým uznáním a vděčností sluší vysloviti se o všemožných a nejrychlejších opatřeních zdejšího starosty, p. Karla Uhla, aby od státu dostalo se katastrofou postiženým pomoci co největší. Jest nyní ovšem na příslušných státních a zemských orgánech, aby co nejrychleji a co nejvíce přispěly nedělní katastrofou a předešlými neúrodnými lety ožebračenému lidu našemu. Dne 21. t. m. přijel k nám informovat se o způsobených škodách zemský náš poslanec pan JUDr. Viškovský, tajemník zemědělské rady pro království České. Na konec připomínáme, že roku 1883, tedy právě před 20 lety, Sušice a okolí stiženy byly podobným strašným krupobitím, které však co do rozsahu a následků přece nevyrovnalo se nynějšímu hroznému krupobití. A dne 26. července tomu právě rok, kdy téměř celá Nádražní třída ve zdejším městě lehla popelem.

Z Bojanovic u Horažďovic. V sobotu klepali sekáči kosy a připravovali se na žně. Úroda polní byla mnohoslibná. Avšak neděle již změnila naši krajinu v poušť. Po 6. hodině začaly vystupovat od západu černé mraky, blížily se rychle a náhle oddělil se od nich bílý pruh, pak rozpoutala se vichřice a v okamžiku již začaly padat kroupy velikosti holubího vejce. Běda tomu, kdo se venku opozdil. Za deset minut bylo bílo jako o Vánocích. U nás dosud všecko obilí stálo. Lidé po krupobití běželi s úzkostí se podívat na pole, jak velkou škodu kroupy nadělaly. Co takto prohlíželi obilí, spatřili od západu nová hrozivá mračna. Mnohý řekl "To sem nepůjde, to půjde po horách k Vimperku jak obyčejně." Avšak běda! Vítr se obrátil a mračna také — zrovna k východu. Lidé utíkali s polí domů, avšak málokdo doběhl, aby krupobití ho nezastihlo. Nyní padaly kroupy jako vlaské ořechy, ba mnohé jako slepičí vejce a konečně i slité kusy ledu. To trvalo opět deset minut. Co nezničily kroupy poprvé, zničily podruhé a to na dobro. Žita leží na zemi — jenom v těch pěkných zbylo na semena; ostatní obilí je přeráženo a vytlučeno docela. Ovsy již lidé žnou dobytku. Podobně brambory a zelí a jetele. Větve stromů jsou zpřeráženy, ovoce spadlé na zemi. Kam pohlédneš všude smutno jako na poušti. Lidé naříkají a bědují, kterak budou živi. Jestli stát a země nepomohou, octneme se v zoufalství.

O krupobití v Jistebnici sděluje nám dále očitý svědek p. Ferd. Novák z Karlína: Meškaje na sjezdu pelhřimovském, odjel jsem dne 19. t. m. do Nového Rychnova, odkudž dne 20. t. m. vracel jsem se opět přes Pelhřimov a jel dále přes Černovice, Kámen, Chýnov a Tábor do Jistebnice. Čím dále tím hroznější naskytovalo se mi divadlo. Nejhroznější byl však pohled na Jistebnici a okolí s vrchu vlásenského. Zde zuřila nejhroznější bouře z celé cesty. Na poli nerozeznáš obilí (hlavně jaře) od jetelů: luka zanesena štěrkem a blátem, okopaniny rozbity a velkým přívalem v noci odplaveny; také bramborů nenajdeš, neboť jsou rozbity a odplaveny; cesty a silnice jsou až na štěrkové kameny vymlety tak že člověk jen s největší námahou a opatrností zde jíti může. Se stromů i kůra a silné větve zuráženy — krátce: zříš zde opravdovou poušť. A což pohled na město či vlastně ssutiny města Jistebnice! I nejotužilejšímu muži zatřpytí se slza v oku. Dnes nemá ni jediné tabulky v okně, ni jediné dobré střechy. Zdi domů a zděné štíty úplně neb částečně zbořeny, a na nezbořených otlučena nejen omítka ale i cihly, ba i kameny. Z mnoha bytů byli lidé vystěhováni, neboť stropy rozmočené hrozí sesutím. Zvěř a ptactvo v polích také bys marně hledal. Jen několik vlašťovek, skrytých ve chlévích, smutně obletuje místo hrůzy. Lidé, kteří s dobytkem v polích meškali, byli těžce, ano i smrtelně zraněni. Jednomu občanu, ukrytému ve stodole, byla kusem ledu proražena hlava, ač měl na ní klobouk. Kdyby celé město bylo v popel obráceno, nebylo by to neštěstí tak hrozné, jaké stihlo je v neděli. I z dalekého okolí lidé, kteří přišli dne 22. t. m. na výroční trh do Jistebnice, říkali, že takové spousty nikde v okolí není a v celém svém životě ji viděli. Lidé ve městě ulevují si hrozným nářkem a div si nezoufají.

Z Předbořic. Bezměrné škody, jež způsobila neblahá živelní katastrofa dne 19. t. m., jeví se v lesích knížete Schwarzenberga u Milevska. Krajina u Milevska a Písku vypadá jako v době války. Žito, pšenice, veškeré obilí a luštěniny, ba i pícniny a brambory jsou úplně zničeny, tak že nelze v nižádnou sklizeň doufati. U Veselíčka a Branic znatelny jsou na všech stranách veliké škody, způsobené pohromou. Divný pohled poskytuje diváku les u Květova a Kučeře, kde nalézá se též známý "Tyrolský dům" knížete Schwarzenberga. Silnice jakoby byla zarostlá mechem a travou, posypána jest jehličím a větvemi, jež kroupy se stromů srážely: Mohutné stromy vyvráceny i s kořeny. A tato podívaná jest až k Sobědraži. Pozorovatel neznalý situace domnívá se býti v pralese šumavském, kde stromy vyrvané nechávají se ležeti. Památná staletá hrušeň v Milevsku úplně přelomena. U obce Hrejkovic a Lhoty Pechové obilí na poli jeví se jako strojem vymláceno. Obyvatelstvo okresu milevského jest zvláště chudé, i jest nejvyšší potřeba, by na zdejší kraj, jenž jest pastorkem mezi žírnými kraji českými, bylo v hojné míře pamatováno. Obyvatelstvo okresu milevského a zástupci různých obcí přijati byli dne 23. července místodržitelem hrab. Coudenhovem na c. k. okresním hejtmanství v Milevsku a byli ubezpečeni všestrannou podporou.

Z Mladé Vožice. K četným dotazům našich krajanů, jak město o zmírnění bídy se stará, odpovídáme následovně: Hned druhého dne po stihnuvší nás katastrofě obrátilo se okresní i městské zastupitelstvo s prosbou k místodržiteli, okresnímu hejtmanovi a poslanci Langovi, aby přijeli shlédnouti způsobené škody a zuboženému kraji pomocí svou přispěli. Zároveň zaslána byla žádost k místodržitelství a klubu českých poslanců na říšské radě, aby daně na pět let byly odepsány, aby okresu poskytnuta byla státní subvence, aby letošní vojenské manévry byly odvolány a na ně preliminovaný obnos přiřknut byl poškozeným, jakož i aby vláda nákladem svým přikročila k zřízení velenutné, lokální dráhy v našem okresu. Ve schůzi dne 26. t. m. konané připojilo se také okresní zastupitelstvo k záchranné akci, k níž i podnět z našich řad vychází. Do příslušné komise zvoleni pp. okresní starosta Hojovec, hrabě Kuenburk, JUDr. hrabě Bedřich Deym, řiditel velkostaku Joachymsthal, městský radní V. Rosol, a hoštický farář P. Teplý. Mimo to objíždí již okres po tři dny pp. Hojovec, hrabě Deym a řiditel Joachymsthal, odhadujíce škody na osení způsobené. Odhad škod na budovách, zahradách a lesích obstarávají jednotlivými obcemi zvolení důvěrníci. V nejbližších dnech odebéře se do Vídně deputace, aby na příslušných místech o stavbě lokální dráhy v okrese mladovožickém intervenovala. Z městské rady v Mladé Vožici.

Z Míchova u Strakonic. — Do smrti nevymizí zdejšímu obyvatelstvu z paměti hrůzy dne 19. m. m. První děsný mrak k 7. hod. minul krajinu naši, avšak již o půl osmé večer s hrůzou pozoroval každý žlutošedý, do černá zbarvený ohromný a neobyčejný skoro země se dotýkající mrak, rychlostí střely se valící přes kopec "Háj" nad obcí, jenž zatemnil celou krajinu. V okamžiku počaly se z mraku sypati kusy ledu zvící slepičích vajec. Zděšení lidí nelze vůbec vypsati. Mnozí jako šílení křičeli a bědovali. Ačkoliv zdejší krajina kroupám již skoro odvykla — potlouklo zde v posledním desítiletí třikráte — přece není v obci pamětníka takové hrůzy a zkázy. Nelze ani pérem vypsati ty spousty, které kroupy zde způsobily. Za tu čtvrt hodinku, co krupobití trvalo, nezůstal z obilí jeden klásek státi. Mák zničen a z bramborů zbyly jen holé klacky. Ano i na lukách od kusů ledu viděti díry do země, drn vzhůru kořínky obrácen, stromy ční holé, orážené a větve na zemi i s ovocem. Vůbec nezůstalo ničeho. Není tudíž divu, že lidu zmocňuje se zoufalství. Nepřijde-li vydatná pomoc co nejrychleji od povolaných činitelů, tu hrozí zde všeobecná bída a hlad. Slevení daní na tři roky nijak nezpomůže. K tomu podotknouti dlužno, že z celé veliké obce zdejší nikdo vůbec není pojištěn, čemuž není se co diviti, protože při posledním zdejším potlučení málo kdo co od pojišťovací společnosti dostal a dostal-li, nestálo to ani za řeč. Ztracena tudíž úplně důvěra ve společnosti pojišťovací. Budiž zavedeno povinné všeobecné státní pojišťování!

Z okresu lounského. Podobně jako v jiných krajích zemí koruny české způsobeny byly hrozné škody krupobitím i v okresu našem. Živelní pohromy letošního léta přivodily u nás pravou katastrofu, jejíž následky budou bída a nouze. Rolnictvo na Lounsku poškozeno bylo již ve značné míře polními hraboši, kteří minulého roku na podzim a letos na jaře u velkém množství se objevili v polovině okresu a způsobili zejména na ozimech a travinách škody skutečně veliké. Pak dostavila se sucha jako v roce 1893. Po několik měsíců v okresu vůbec neprršelo, země byla vyprahlá, obilí a traviny zakrnělý, schnuly na polích. O píci bude veliká nouze. Seno nebylo téměř žádné. Tímto hrozným suchem utrpěli zdejší ho spodáří veliké škody na obilí i travinách, a zejména na chmelnicích. V polovině okresu pěstuje se totiž hlavně chmel, který slyne svou dobrou jakostí. Letošním suchem však jest chmel v okresu lounském úplně zničen; jenom v některých obcích ve chmelnicích výše položených chmel se udržel, avšak i ten jest špatný. Co to znamená pro rolnictvo této části okresu, lze si domysliti. — Škoda způsobená zde jde do statisíců. Rolnictvo zbaveno tu letos hlavního, ba jediného výnosu svého hospodářství. A aby katastrofa v celém okresu byla dovršena, postihlo téměř celý okres ve dnech právě minulých děsné krupobití, jakého zde nepamatují. Kroupy, vlastně kusy ledu, zničily na polích i na chmelnicích, co dosud suchem zhubeno nebylo. A ke tomu ke všemu rolníci většinou pojištěni vůbec ani nejsou, neb pro nepříznivá poslední hospodářská léta málo kdo se dal pojistiti. V některých obcích zničena jest úroda úplně. Vypadá to smutné v celém téměř okresu, až na několik obcí, které byly alespoň od krupobití uchráněny. Ze všeho zeje pustota, prázdnota, bída a nouze. Okresní výbor v Lounech učinil již potřebné kroky k opatření státní i zemské pomoci.

Z Písku. Týden již uplynul od kruté pohromy, která město naše i vůkolí nejkrutěji a v míře největší postihla. Rozbouřené, rozlítostněné mysle se utišují, život v městě nabývá opět pravidelný chod, rozechvění ustupuje klidným úvahám a znenáhla cizinec do města zavítavší sotva si představiti bude moci ono hrozné spustošení, jež vyvolalo výkřik bolesti a zoufalství, ohlasem letící po celé vlasti naší. Horečná píle, podporovaná obavou před nepříznivým počasím, zahlazuje poslední zbytky známek egyptské rány. Na venkově v širé přírodě patrný jest dosud krutý živel i stopy hrozného jeho řádění. Stačí jenom po hlavních tak zvaných císařských silnicích si vyjíti. Mohutné kmeny, zejména topolů a lip ve stromořadích jednak vyvrácený leží dosud schnoucí na sousedních polích, jednak s ulámanými větvemi a kůrou zbavenými bílými kmeny již z daleka na sebe upozorňují. A co škody jen způsobeno bylo na stromech ovocných. Sady švestkové u hlavního nádraží zbaveny netoliko všeho ovoce, ale i množství kmenů. Veliké škody způsobeny byly též na višňových alejích v nádherném lesním sadě "Na Americe", "U Vodáka," "U Purkratic" a jinde. V hlubokých lesích jehličnatých, jež jsou nemalou atrakcí pro veškeré výletní hosty (letos již v počtu 780), otlučeny, osekány prudkými a ostrými kusy ledu tak, že letorosty i větší větve pokrývají zemi. Vůně ze schnoucího jehličí jest takřka omamující. Škody na polích jsou dosud patrné. V době, kdy jiná léta u nás na polích zní veselé písně, výkřiky a smích ženek a ženců, panuje nyní nezvyklý klid a takřka mrtvé ticho. Máme po žních bez sklizně. Kdyby aspoň zrno bylo bývalo ztvrdlé, aby mohlo zaklíčit! Co však s nynější "úrodou?" Požnouti slámu stlučenou, přelámanou, a nasíti aspoň nějaké pícní rostliny, nestojí jednak za námahu a výlohu — vždyť za zdrchanou krátkou slámu po krupobití zbylou nedostane rolník ani tolik, co by ho požnutí stálo — jednak nedává pokročilé, suché léto ani té nejmenší naděje, že by semeno ještě do podzimu vzešlo. Většina hospodářů rozhodnuta jest zanechati pole tak, jak jsou, po nějaký čas a pak vše zaorati. Aspoň prý se pole jednou pansky "zmrví". Velikou škodu utrpěli i zelináři a zahradníci umělečtí na periferii města; dosud přihlásilo 26 zahradníků 18.000 korun škody efektivní. Pokud zjistiti jsem byl s to ze seznamu škod a přihlášek podávaných v radnici písecké k sestavení statistiky přihlášena byla škoda v městě samém na domech a zahradách částkou 263,573 zl., dosud ale téměř polovice domů nejvíce postižených ještě přihlášena není. Do města a okolí sjíždějí se zástupci pojišťovacích společností, aby škodu shlédli a odhadnuli. Taktéž úředníci c. k. lerního úřadu vypravili se k rozkazu c. k. zem. finančního ředitelstva na venek za účelem zjištění škod k odepsání daní pozemkových. Ze 13 úředníků úřaduje nyní v místnostech c. k. hlavního lerního úřadu pouze dva! A i ti zejména první dva dny, 20. a 21. července neměli takřka žádnou práci s přijímáním zaplacených daní. Přijalit' v pondělí dne 20. pouze 40 korun a dne 21. července 63 korun za celý den na daních z celého katastru daňového! Uklidnění jakési nastalo po dostavení se místodržitele král. Českého, jímž slíbena byla postiženému obyvatelstvu i deputacím okolních měst výdatná a rychlá pomoc. Bohužel dle slov samého místodržitele má tento disposiční fond pro udělení pouze 400.000 korun pro celé Čechy!

K poskytnutí první pomoci mohlo se státi více, než se stalo. Já sám ihned v pondělí ráno nabádal jsem, aby telegraficky bylo požádáno ministerstvo železnic, aby tašky z ciziny dovážené prosty byly povozného; to však se nestalo, následkem čehož za tašky na nádraží pozdě došlé a špatné jakosti musili ti, kteří prostřednictvím obce si je objednali, platiti 22 zl. 50 kr., ač v městě samém nabízeli je překupníci za 18 zl. a 19 zl. v téže době. Taktéž nebylo uposlechnuto rady mé, aby sebráno bylo ihned sklo rozbité po ulicích se válící, za něž každá továrna a sklárna vyměnila by pěkný počet dobrých tabulí, jež mohly býti chudině rozdány.

A náš poslanec pan dr. Lad. Dvořák? Poslal z lázní v Nordeney omluvenku, že jej ošetřující lékař nechce pustiti. Viděl jsem p. doktora 4 dny před jeho odjezdem do lázní, ale nepozoroval jsem na něm žádnou těžkou nemoc. Při této příležitosti vzpomínám si na jistou událost asi před 25 lety se přihodivší. Tehdy mělo město Písek říšského poslance také advokáta, zdejšího rodáka, jenž v době zasedání říšské rady obdržel telegram do Vídně, že čtyry z pěti dítek jeho onemocněly neštovicemi, tehdy epidemicky v městě našem řádícími. Vážený poslanec náš, vyžádav si povolení od klubu, pílil domů, avšak dvé dítek, rozkošných to holčiček, nezastihl již na živu — zemřely na černé neštovice. Pochoval je, rodinu svou opatřil a svěřil svému bratru, lékaři zdejšímu, načež odejel, ač s těžkým srdcem a nemálo rozrušen, za svojí svatou poslaneckou povinností zpět do Vídně. Povinnost a důležitost doby tak žádala.

Z Borotína, okresu sedleckého. Část okresu našeho byla jako jiné obce postižena dne 19. července hrozným krupobitím. Zejména obce Vorlov, Liběnice a Borotín byly nejvíce poškozeny. Škody na polích, zahradách, lukách a stavením jsou k nevypsání. V malé čtvrt hodince zničeno vše! Těžko dnes rozeznat, kde před malým okamžikem byl oves, kde ječmen a co jiného. A co škod způsobeno na ornici, jež z velké části snesena a odplavena do potoků a rybníků! Neštěstí ještě zvyšuje se tím, že předloni přílišné z jara mokro, loni ohromné sucho úrodě na škodu bylo, že rolníci pro nedostatek píce z polovice dobytek odprodati nuceni byli a že zásob vůbec žádných není. Ze všech hospodářů pojištěno zde sotva 10 a to menších. Není arci divu, když sazba až pět zlatých ze sta pro zdejší krajinu předepsána. Jest nám s podivením, že okres sedlecký, kamž Borotín patří, jest ze šetření radou zemědělskou vyjmenovaných okresů, krupobitím postižených opominut, ač úřední zpráva od obecního úřadu, c. k. četnickou stanicí a j. nadřízeným úřadům podána byla. Proto podána zpráva přímo zemědělské radě.

Ze Světlé nad Sázavou. Krajina naše již po několik roků trpěla pravidelnými pohromami živelními: jednoho roku suchem, podruhé přílišnou vlhkostí, po třetí pak krupobitím — a tak stalo se, že již po několik za sebou jdoucích let odměňována úmorná práce zemědělská jen nedostatkem a špatným výsledkem. Letošní rok dle zjevných úkazů měl přinésti trochu náhrady za minulá strádání. A tu v poslední téměř týden, kdy již přípravy ke slibným žním byly v plném proudu, přikvačila katastrofa, která svou hrůzou a účinkem zastínila všechna minulá léta dohromady. Tak strašlivého krupobití, které dne 19. července směrem od Tábora nad celým okolím řádilo po celou hodinu, ani nejstarší lidé nepamatují. — Kroupy ve velikosti vlaských ořechů padaly v takové prudkosti, síle a množství, že ve chvíli všechny plodiny na polích do země zatlučeny byly. Prudký liják, který nastal ihned na to, dovršil celé dílo záhuby. Dnes tu stojíme ohromeni silou přírody, nad dokonalým neštěstím. Během jedné hodiny zničeno namáhání tisíců za celý rok. Jestli se nám nedostane rychlé pomoci, jsme naprosto ztraceni. V té trudné chvíli obracíme se ku všem povolaným a rozhodujícím kruhům: "Pomozte rychle, sice zahyneme!"

Z Čmelic. Den 19. července zůstane nám nezapomenutelným. — Již před 23 lety postižena byla zdejší obec tak silným krupobitím, že po všechna následující léta rolníci při objevení se mračen říkali: "Chraň nás, Bože, roku 1880!" Bohužel přišly věci ještě daleko horší neb následkem posledních tří roků neúrodných není skoro nikdo pojištěn a uvážíme-li, že po dni 19. července u Čimelic nesebéře se zrna ani pro slepici, nastává otázka, co teď? Občanstvo chodí jak zmatené, — pro nic nemá smyslu. Teď jsme si všichni rovni — žebrák jako žebrák — kdo má komu pomoci? Nechceme popisovati katastrofu, co na příklad lidí zraněno, atd. — Vždyť pominouti bychom se museli rozumem! Pročež jenom dovoláváme se pooci útrpných srdcí a voláme: "Pro boha! kdo můžeš, pomoz!"

Z Bernardic u Tábora. Den 19. července, právě den zdejší pouti, bude pamatován nejen v obci naší, nýbrž i v širém okolí po dlouhou, dlouhou dobu. Okolo 7. hodině vyvstaly na západě temné mraky, které blížily se s příšernou rychlostí. Zlověstné dunění se stále blíž a blíž ozývalo, až konečně rozpoutala se bouře plnou silou. Po kratičkém dešti spustily se z rozhněvané oblohy kroupy a v 10 minutách bylo dílo zhouby dokončeno. Nebylo však na tom dosti. Rozpoutala se krátce po třech čtvrtích hodiny druhá lítice s krupobitím, která dovršila dílo prvé. Nejen kroupy velikosti slepičího vejce, nýbrž v pravém slova smyslu chrlily se na osady a úrodu kusy ledu, ničíce vše, co v cestě stálo. Stromoví ovocnému i lesnímu ráženy větve, takže jimi v zahradách i lesích jakoby nastláno bylo, stromy tu a tam z kořene vyvráceny byly. Okna a střechy proti straně západní a jižní úplně vytlučeny, takže naše městečko vypadá jako po nepřátelském obléhání. Obyvatelstvo zdejší jsouc velice zuboženo neúrodou, suchem a jinými pohromami předešlých let hledí s velikou hrůzou vstříc chmurné budoucnosti. Nebylo by se co diviti, kdyby některý z postižených sešílel, neboť většina zdejšího obyvatelstva je zadlužena až po uši. Několik lidí bylo i vážně poraněno. Prosíme šlechetná srdce o dary pro nejchudší z nešťastných.

Z Ickovic u Milevska. Již v pátek dne 17. t. m. snesla se nad krajem naším bouře s krupobitím spojená, jež zničila téměř polovici letošní úrody. Leč bouře ta nebyla ani stým dílem hrozného dne, jejž zažili občané zdejší v neděli dne 19. t. m. K večeru počaly od západu na obloze převalovati se rudě kovové mraky, zatáhly jak tmavá síť celou oblohu a ve chvilce počaly chrliti spousty ledu na naši krajinu. Pozemky, tam kde rolník z pěkné úrody se těšil, jsou odplaveny, obilí je zpřeráženo, do země zatlučeno tak, že nelze rozeznati, čím který pozemek oset byl. Brambory odneseny, luka strhána, zaplavena. S kusy padajícího ledu spojený silný lijavec vše ničil, led vše přetloukal, voda odnášela neb zemí zaplavovala. Stromy trčí bez listí s větví, střechy a okna vytlučena a rozbita. Husy a drůbež, téhož dne venku se nalézající, je z větší části pobita a která zůstala, následkem ran nyní běře za své. Uprostřed obce naší veliký rybník se nacházející, ve chvilce byl přeplněn vodou, hráz protržena a voda s hrozným hukotem valila se do domů pod hrází postavených. Kachny a husy, jež na rybnice tom se nacházely, byly zabity a vodou odnešeny. Lid samotný mnohých úrazů zakusil a mnozí ledem potlučeni. I jiná neštěstí se udála. Tak ku př. rolník P., jenž skočil po děcku nedaleko okna jsoucím, byl zasažen právě v tom okamžiku vyraženými kusy skla okenního do nohy tak, že musel ulehnouti a nyní o berli chodí. Lid na kolenou klečel, ruce spínal, k bohu se modlil. Strašné bylo to dílo rozbouřené přírody, jakého zde pamětníka není. Z rolníků pojištěn není nikdo, bída je veliká, pláč srdcervoucí. Kdo aspoň haléřem může, pomoz brzy!

Z Vráže u Písku. Neděle dne 19. července byla osudnou pro obyvatele Vráže. K 7. hodině večerní obloha po západě pokryla se mraky, které nevěštily nic dobrého. Brzy rozpoutala se vichřice, jež lámala větve i stromy. I staletý dub zbaven byl koruny. V zápětí padaly kroupy, kteréž mnoho škody způsobily. Než rolníci vyšli, aby shlédli způsobené škody, přikvapilo druhé krupobití, které bylo daleko horší, a zničilo vše, co první bouře ušetřila. Rolníci mají po žních. Stébla byla zpřerážena, klasy utlučeny, zrní vymláceno. Brambory a řepa zbaveny listí a zatlučeny v zem. Na lukách a jetelištích způsobeny rýhy jako od železných bran. V lesích stromy otlučeny, a na zemi nastláno větví. I mnoho zvěře a ptáků vzalo za své. Oko se zarosí nad touto poušti, která rozkládá se tam, kde ještě nedávno pyšnila se odměna pilných rolníků za jejich celoroční námahu. Není možno perem vylíčiti všechnu tu spoustu! Největší škody utrpěly v píseckém okresu obce Podolí, Křešice, Vatkovice, Malčice, Dědovice, Vráž, Oslov, Louka, Tukléky. Na mirovickém okresu poškozeny pohraniční obce Ostrovce, Lhota, Žbonín, Varvažov, Nevězice. Mimo to utrpěly pohromu také obce Pamětice, Dubí Hora, Drhovel, Třepkov, Šamonice, Křešovice, Chlaponice, Slivice, Čížová, Brloh, Bošovice, Borešnice. Dle informace jest 95 procent občanů nepojištěných. Je třeba, aby zavedeno bylo zemské nucené pojišťování.

Ze Strakonic. Jako by anděl smrti byl rozprostřel nad krajem naším své perutě, jak smutně vypadá. V přírodě hrozné ticho, nikde za celých těchto pět dní se ani ptáček neozval. Všichni tito švitořiví tvorové jsou pobiti. — Když v neděli ony hrozné spousty ledu přikvapily, věděli jsme, že jest zle, ale tu hrůzu, která se později objevila, když do polí se občanstvo rozběhlo, nikdo si nedovedl představiti. Soused pohlížel na souseda a nebyl s to, aby ze sebe slova dostal; jen slzy v očích rolníka mluvily, a to nejjasněji. Jediného klasu v polích není. Ničeho nám neostalo. Ani sláma, ani stelivo, neřku-li semeno! O smutné pravdě té přesvědčil se i místodržitel. Jeho hluboké pohnutí dokazovalo, že nepředstavoval si škody v tak obrovském rozsahu, které nelze vypsat, a které nutno vidět, aby poznala se celá jejich tíha. Ta naše krásná úroda, která slibovala levný chléb, jest pokosena — ne pilnou rukou rolníkovou, nýbrž ledem, kterého se nám dostalo místo chleba. Mluvím-li s venkovanem našeho okresu, odpoví mi každý: "Jsem žebrák!" a více se od něho nedozvím. Na ostatní odpovídá jeho ustaraná tvář. Očekávám jen, kdy přijde venkovský lid, jenž kupuje celé léto na úvěr, do města a hlásiti bude, že hlad se dostavil. — Venkovský lid jest do krajnosti vždy přede žněmi vyčerpán a čeká, že sklizní uhradí staré dluhy, aby dostal úvěr nový. Ale letos nemá na úvěr žádné naděje, a tu pláč, jenž se usídlil v chatách, jest oprávněný. Katastrofa zanechala na bojišti mnoho zraněných. Tak na příklad výletníci, kteří byli na blízkém Podorfu, utržili značná zranění. Jiní, kteří byli v lese, rovněž. Paní Vlasáková jest tak stlučena, že upoutána jest na lůžko. Hlava, záda, ruce jedna krevní podlitina a ukazováč na pravé ruce otlučen téměř na kost. Její dcera rovněž zraněna. U mne svlékl se jeden rolník, který měl záda tak potlučena, že vypadala jakoby tmavou látkou potažena. Je mnoho těch, kteří jsou zraněni a upoutáni na lůžko a ještě více těch, kteří zranění tají. Ve školách se nevyučuje, jelikož všechna okna jsou rozbita a do síní okolních protéká voda odkrytými střechami skrze stropy, neboť často prší. V pátek pršelo celé odpoledne. — Stropy musely býti podepřeny, by se nesřítily. Veškeré zásoby tašek jsou z cihelen vyčerpány, ale ty nezakryly ani stý díl — bylo jich asi 40.000. Sem dovážejí se s Plzence drahou tašky, které město telegraficky objednalo. Z okolí dováží se kde jaký šindel a vše se dosti draho prodává. Seno, jež na půdě bylo odklizeno, je mokré a bezpochyby také zkáze podlehne. Ještě dnes, ač již pět dní uplynulo, straší vytlučená okna přes veškeru píli domácích i cizích sklenářů, kterých sem přijelo hojně a možná, že ještě ani za tři týdny hotovi nebudou, ač pracují dlouho do noci, nedopřávajíce si ani odpočinku. Na lidi s venkova dojde se zasklením sotva za měsíc. Lesy naše jsou rovněž zpustošeny, stromy vyvráceny, větve zuráženy a z mnohých jsou jenom kůly. Po nejhorší válce nemohlo by více škody zůstati, než jako jí zůstalo po několikaminutovém krupobití. Dělníci, již čekali na práce polní, mají též po naději, ač výhradně z prací polních jsou v zimě živi. Na tyto nejdříve dolehne nouze; u těch zaklepá hlad ještě v podzimku — neboť práce jiné zde není. Dobrodinci, jimž chleba popřáno hojnost, neměli by na nešťastníky tyto zapomenouti. Voláme: Přispějte kraji našemu, pomozte nám od bídy a hladu! Kdo rychle dá — dvakrát dá!